

A Fővárosi Ítéletábra Dr. Egeresi Zsuzsanna (fél címe) pártfogó ügyvéd által képviselt Dr. felperes neve (felperes címe) felperesnek a személyesen eljár I.rendű alperes neve (...) I. rendű, II.rendű alperes neve (...) II. rendű és III.rendű alperes neve (...) III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2013. november 4. napján kelt, 27.P.21.438/2012/25. számú ítélete ellen a felperes 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére teljes egészében az állam köteles.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 48.000 (Negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 9.000, a II. és III. rendű alpereseknek egyetemlegesen 9.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket.

A tényállásban rögzítette, hogy a felperes testvére, F. Gy. és a III. rendű alperes házasságát a bíróság felbontotta, közös kiskorú gyermeküket az édesapánál helyezte el, a gyermek átadására azonban hosszabb ideig nem került sor. A III. rendű alperes 2012. január 12. napján a testvére, az I. rendű alperes és az élettársa, a II. rendű alperes kíséretében a d.-i P.S. Általános Iskolához ment, hogy fiát magával vigye. Ezen a napon a felperes ment a gyermekért. A III. rendű alperes igyekezett a fiával beszélni, aki azonban elfutott előle. A felperes a gyermek védelmében lépett fel, a III. rendű alperes őt arra akarta rábírní, hogy ne avatkozzon a dologba, emiatt szóváltásba keveredtek. Az iskolánál történteokról az I. rendű alperes videofelvételt készített.

A felperes feljelentést tett garázdaság vétsége miatt az I. és III. rendű alperesek ellen arra hivatkozva, hogy utóbbi az iskola előtt a karján megütötte, illetve a lábán megrúgta. Az eljárásban alperesek csatolták a készült videofelvételt. A nyomozóhatóság szakértői véleményt szerzett be, amely szerint az egyes fájlokat nem vágták meg, azonban az nem állapítható meg teljes bizonyossággal, hogy az érzékelhető töredezettséget az okozza-e, hogy a kamerát ki-be kapcsolták, esetleg a film elejéről vagy végéről eseménysort levágtak. A hatóság számos tanút hallgatott meg és a lefolytatott bizonyítás eredményeként a nyomozást megszüntette, mivel bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható. A felperes panasszal élt, amit azonban a D.-i Járási Ügyészség B..../2011/17/I. számú határozatával elutasított.

A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy engedélye nélkül kép és hangfelvételt készített róla és ezt a büntető eljárásban felhasználta, megsértette személyhez fűződő jogát. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperesek megsértették a jóhírnevét, mivel nyilvános helyen őt sértő és valótlan, becsületsértő kifejezésekkel illették, ezen túl III. rendű alperes folyamatosan becsmérő kifejezéseket használ vele kapcsolatban a saját gyermekei előtt. Kérte kötelezni az alpereseket a felvételek megsemmisítésére, valamint egyetemlegesen 100.000 forint nemvagyoni kártérítésben kérte őket marasztalni.

Az alperesek a kereset elutasítását indítványozták. Az I. rendű alperes azzal védekezett, hogy a felvételen nem a felperest, hanem a III. rendű alperest kívánta megörökíteni. Csupán egy eseménysort rögzített és arra is hivatkozott, hogy a felvételt semmilyen módon nem manipulálta. Az alperesek állították, hogy a felperes jóhírnevét sértő magatartást nem tanúsítottak.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak. Döntését a Ptk. 75. § (1) bekezdésére, 80. § (1)-(2) bekezdésére, 78. § (1)-(2) bekezdésére, illetve a Pp. 3. § (3) bekezdésére és 164. § (1) bekezdésére alapította.

Rögzítette, miszerint a bírói gyakorlat egységes annak megítélésében, hogy a kép- vagy hangfelvétel készítése, felhasználása nem minősül visszaélésnek, ha arra bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből vagy jogos magánérdekből kerül sor, feltéve, hogy a képmás vagy hangfelvétel felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet. Adott esetben a felvételt a gyanúsítottként meghallgatott I. és III. rendű alperes a büntető eljárásban bizonyítékként használta fel, ez pedig kizárja a visszaélésszerű joggyakorlást. A perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek személyiségi jogait sértő magatartást tanúsítottak, azonban e kötelezettségét nem tudta teljesíteni. A megtekintett felvétel alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy azon a felperes jóhírnevét sértő, trágár vagy obszcén kifejezések nem hangzanak el. A szakvéleményt adó Zs. N.szakértő meghallgatását a felperes indítványa ellenére sem találta szükségesnek, mert a szakvélemény egyértelmű a tekintetben, hogy a felvétel nem összeállított, azzal, hogy az elejéről vagy a végéről hiányozhat esemény. Egyébként sem lehet a felvételnek kizárólagos szerepet tulajdonítani, hiszen a rendőrség az ügyben számos szemtanút hallgatott meg és az érdektelen tanúk azt vallották, hogy dulakodást nem láttak, trágár, sértő megnyilatkozást nem hallottak. A felperes által indítványozott S. P. meghallgatásától másfél évvel az események után nem volt várható, hogy az esetet közvetlenül követően kihallgatott nagy számú tanúval szemben olyan vallomást tehetne, ami a tényállás alapjául szolgálhatna. Ezért ez a felperesi indítvány is elutasításra került. A felperes a III. rendű alperes folyamatos becsmérlésének igazolására a gyermekei, valamint saját testvére és házastársa írásbeli nyilatkozatait csatolta. Az elsőfokú bíróság ezeket az okiratokat kirekesztette a bizonyítékok köréből részben azért, mert alakilag nem feleltek meg a teljes bizonyító erejű magánokirat kritériumainak, részben pedig azért, mert a felperes közvetlen hozzátartozóitól, érdekelt személyektől származnak. Emellett a szülők pereskedése folytán a III. rendű alperes és lánya között haragos a viszony. Erre tekintettel a csatolt iratok nem voltak alkalmasak a felperesi tényállítás bizonyítására. Miután az alperesek részéről jogsértés nem volt megállapítható, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

A határozattal szemben a felperes élt fellebbezéssel, amiben az ítélet megváltoztatásával a keresete szerinti döntést kért.

Álláspontja szerint iratellenesen állapította meg az ítélet, hogy az I. rendű alperes a testvérét kívánta csak kamerázni, mert a felperest folyamatosan rögzítette. L. L. járőrvezető, K.-iné K. H., Cs. A., P. L.-né, dr. P. L. M. és D. D. vallották, hogy látták az I. rendű alperest, aki egy kamerával sok

mindent, folyamatosan rögzített. Sérelmezte, hogy a kamerázás általa történt megtiltása ellenére az I. rendű alperes az eseményeket mindaddig rögzítette, míg annak abbahagyására a rendőrök fel nem szólították. Ezzel az I. rendű alperes megsértette a Ptk. 80. § (1) bekezdésében foglaltakat, hiszen a képmáshoz fűződő személyiségi jog nem csupán a nyilvánosságra hozatal, hanem az elkészítés megtiltását is magában foglalja. Ezért megalapozatlan az elutasítás azon az alapon, hogy a felvétel felhasználására a büntető eljárásban bizonyítékként került sor, illetve lényegtelen, hogy a felvétel esett-e át manipuláláson. A jogsértés a kép- és hangfelvétel elkészítésével bekövetkezett.

A jóhírnév sérelme körében a felperes kiemelte, hogy két érdektelen tanú is igazolta tényállítását. K.-né K. H. vallotta, hogy a III. rendű alperes mindenkivel minősíthetetlenül viselkedett, a felperessel és az anyósával is csúnyán beszélt, "ribancozott", "kurvázott". Ezt a tanú a szembesítés során megerősítette. A kikerkező járőrvezető, L. L.vallotta, hogy a III. rendű alperes az intézkedés alatt folyamatosan szidalmazta a két hölgyet, a hangnem, illetve ahogy gesztikulált és ahogy beszélt velük, az nem volt megfelelő. Emellett előadását alátámasztotta testvére, édesanyja, jelenlegi férje vallomása is. A többi tanú azért nem észlelte a felperes szidalmazását, mert az események az iskola környékén található utcákban folyamatos mozgásban zajlottak, így csak részcselekménynek lehettek tanúi, de azt valamennyien előadták, hogy hangoskodást, vitatkozást, alperesek részéről kiabálást hallottak. Mivel kellően bizonyítást nyert, hogy az alperesek a trágár, becsmérő szavak utcán, nyilvánosság előtt tett közlésével őt sértő, valótlan tényt állítottak, mellyel jóhírnevét megsértették, ezért a megállapításon túl nemvagyoni kártérítés fizetésére kötelezhetők.

Az alperesek a fellebbezésre észrevételt, ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezést a másodfokú bíróság a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellően feltárta, abból az anyagi és eljárási szabályok helyes, a bírósági gyakorlatot is tükröző megfelelő alkalmazásával jutott arra a meggyőződésre, hogy a felperes személyhez fűződő jogainak sérelme nem állapítható meg. Döntésével az indokaira is kiterjedően a másodfokú bíróság egyetértett.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A 80. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés szerint képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltak alapján nem látott indokot az elsőfokú ítélet megváltoztatására. A képmás vagy a hangfelvétel felhasználása akkor vezethet a személyhez fűződő jogok sérelmére, ha az visszaélésszerűen történik. Önmagába az a körülmény, hogy az I. rendű alperes a felperes tudta és hozzájárulása nélkül, majd tiltása ellenére az iskolánál zajló eseményekről felvételt készített még nem valósít meg jogsértést. Mivel a bíróság a gyermeket az apánál helyezte el, azonban az édesanya önként mégsem adta őt át a III. rendű alperesnek, ezért reálisan számítani lehetett rá, hogy a gyermek magához vételével nehézségek merülhetnek fel. A felvétel tehát nem az iskolához véletlenszerűen érkező felperes, hanem a gyermek elvitele során esetlegesen felmerülő történés megörökítését célozta. Miután az eseményeknek a felperes részese volt, ezért mások mellett szükségszerűen róla is készült kép- és hangfelvétel. Arra a felperes maga sem hivatkozott,

hogy az I. rendű alperes kizárólag róla készített videót, illetve hogy a felvétel egyes részein csak ő látható.

A felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az I. rendű alperes a felvételt nyilvánosságra hozta vagy azzal egyéb módon visszaélt, ilyet azonban nem igazolt. Az alperesek a felvételt abban a nyomozati eljárásban tárták saját magatartásuk igazolásának bizonyítékként a hatóság elé, amit garázdaság vétsége miatt a felperes az I. és III. rendű alperesek ellen indított. Erre az alpereseknek lehetőségük volt a felperes hozzájárulására nélkül is, hiszen a magyar jogrend a szabad bizonyítás talaján áll. Arra is rá kell mutatni, hogy a bizonyíték nyomozati eljárásban való szolgáltatása nem tekinthető nyilvánosságra hozatalnak, hiszen szigorúan szabályozott azon személyek köre, akik számára a hozzáférés biztosított. Noha a felhasználás az I. rendű alperes részéről nem vitásan megtörtént, de az eset összes körülményeinek a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti gondos mérlegelésével az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alpereseknek ehhez jogos magánérdeke fűződött és a bizonyíték hatóság elé tárása a felperesnek nem okozott aránytalan sérelmet, ezért nem ütközött a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeibe, azaz nem visszaélészerű, így nem jogsértő. Erre tekintettel az I. rendű alperes nem valósított meg jogsértést a videofelvétel készítésével, ezért a kereset elutasításának volt helye.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés folytán a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A másodfokú bíróság, egyetértve az első fokon eljáró bírósággal, nem látta megvalósulni felperes jóhírnevének sérelmét sem. A felperes ebben a körben keresetét a törvényi tényállás első fordulata, azaz arra alapította, hogy az alperesek személyére sértő kifejezéseket tettek. Rá vonatkozó trágár vagy obszcén megnyilatkozásokat a videofelvétel nem vitásan nem rögzített. K.-né K. H. tanú azt vallotta, hogy a III. rendű alperes mindenkivel minősíthetetlenül csúnyán beszélt, ez alól nem volt kivétel a felperes és édesanyja sem. A tanú nem a felperes kapcsán, hanem általánosságban állította, hogy a III. rendű alperes "ribancozott", "kurvázott" és a szembesítésük során is csak az hangzott el, hogy a III. rendű alperes szidalmazta a felperest. A helyszínre kiérkező intézkedő rendőr, L. L. tanú szintén az általánosság szintjén kifogásolta a III. rendű alperes felperessel szembeni fellépését, azt is vallotta, hogy állapota feldúlt volt, de nem kiabált, inkább felemelte a hangját és konkrét szidalomra, sértő kifejezésre nem emlékezett. A felperes arra is hivatkozott, hogy állításait testvére, édesanyja, jelenlegi férje vallomása alátámasztotta, ezzel szemben a környéken tartózkodó és kihallgatott többi, nem a rokonságához tartozó érdektelen tanú vallomásaiban csupán a hangoskodás, szóváltás tényét igazolta, de azt, hogy ennek során bármelyik szereplő kirívóan közösségellenesen lépett volna fel a tanúk nem vallották. A fellebbviteli bíróság megítélése szerint ezért az egyes tanúvallomások kölcsönösen gyengítették egymást, aminek eredményeként a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének nem tudott eleget tenni, tehát nem tudta minden kétséget kizáróan bizonyítani, hogy jóhírneve sérült. Az I. és II. rendű alperes tekintetében pedig a felperes fellebbezésében sem jelölt meg olyan magatartást, ami személyhez fűződő jogait sértette volna.

Mindezeket értékelve a Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az alpereseknek a fellebbezéssel költsége nem merült fel, ezért másodfokú perkoltségról rendelkezni nem kellett. A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselése a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján nyer rendezést.

A tárgyi illetékfeljegyzés miatt le nem rótt fellebbezési illeték viselésére a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (3) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2015. február 19.

. Lesenyei Terézia s.k.

a tanács elnöke

Dr. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: